

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 8. novembra 1900.

Štev. 45.

V a b i l o.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dné 11. novembra 1900

dva shoda

in sicer

ob 1/2 10. uri dopoldne po dopoldanski službi božji

pri Mezeju v Ličji vasi blizu Pokrč

ter ob 1/2 3. uri popoldne

v gostilni g. Antona Otovic-a v Illovljah, občina Kotmaravas

Na dnevnem redu je razgovor o bodočih državnoborskih volitvah (poročja g. dež. poslanec Fr. Grafenauer), o gospodarskih in političnih zadevah itd.

Z ozirom na veliko važnost volitev vabimo rojake-Slovence, zlasti volilce, da se udeležijo shoda v največjem številu. **Odbor.**

Volilno gibanje.

Kakšne volilne može bomo volili?

V nekaterih občinah so že volili, v drugih se v najbližjem času volijo volilni može. Za vsakega volilca je torej važno vprašanje: koga bomo volili za volilne može, kateri imajo potem nalogo, izvoliti poslance. Od prvotnih volitev je torej odvisen konečni izid volitev in zato je neobhodno potrebno, da že pri prvotnih volitvah zastavimo vse svoje moči in da vsak volilec stori svojo dolžnost, da pride na volišče in tam odda svoj glas ne ozi-raje se na vabila in grožnje nasprotnikov, kake osebne razmere itd., le poštenim krščanskim in národnim možem!

Kmet, obrtnik in delavec nima večjega sovražnika nego je liberalizem, naj potem

ta nastopa v nemčurskem ali slovenskem oblačilu. Može liberalnega mišljenja pahnili so te stanove v stran ter jih izročili gotovemu poginu. Liberalci so nam uredili našo državo tako, da kmetje vkljub vsakemu napornemu delu ležejo v vedno večje dolgove ter izgubljajo svoje domove, da obrtnik umira vsled tekmovanja z veliko obrtjo, in da se delavec še vedno ne more izkupati iz objema trdega kapitalizma.

Drznost liberalizma pa je tako velika, da si upajo može liberalnega mišljenja še tudi dandanes, ko so njihove pregrehe že vsemu svetu očite, vsiljevati tem trem stanovom liberalce za poslance. Najprej bo sedaj lov na volilne može! Liberalci bodo skušali, da bodo izvoljeni samo može njihovega zaupanja za volilne može.

Kmetje, obrtniki in delavci pozor torej sedaj! Izvolite za volilne može le take može, ki so pripravljeni voliti moža za poslanca, kateri Vam obeta, da bo varoval vašo sveto vero, da bo se potegoval za zboljšanje slabih razmer Vašega stanu in da bo zagovarjal pravice Vašega slovenskega jezika. Ako pa bi vam kdo vsiljeval za volilnega moža človeka, ki je liberalnega mišljenja, naj se potem imenuje naprednjak, svobodomislec, nemškutar, „bauernbundar“ ali kakorkoli hoče, naženite ga izpred Vašega obličja! Volite le značajne, krščanske, za koristi Vašega stanu zavzete in národne može za volilne može; le ti so Vam porok, da bodo oddali glasove kandidatu, ki je vreden Vašega zaupanja. Tudi omahljivci in nezanesljivi ljudje ne volite!

Na volišče torej vsi naši može — volilci! Dolžnost vas kliče, zato pokažite se možé, ne dajte se strahovati po nikomur!

V volilno borbo stopimo tudi v V. kuriji; zato pridite tudi tú vsi!

Prvotne volitve.

V okrajnem glavarstvu **Beljak** so se prvotne volitve pričele že dné 5. t. m. In sicer so volili: Dné 5. Smerče, Št. Jakob; 6. Rožek, Žabnice; 7. Lipaljavas, Pontabelj, Vrba; 8. Strajavas, Naborjet, Beljak (okolica). Dalje volijo: Dné 9. Ukve, 10. Bekštanj, Gozdanje; 12. Št. Martin, Trbiž; 13. Podklošter; 15. Marija na Zili; 16. Logavas, Vernberg.

deset, ki so se napravili na Kolmanov dom. Hoteli so imeti tudi Kolmana seboj, toda ta ni hotel iti na noben način z njimi, ampak podal se je po robu dol v ravan in skoz gozd v bližnjo vas.

„Kdo naj govori,“ vprašali so korajžni zagovorniki, zakaj vedeli so, da mora biti spreten govornik, ki bode mogel podreti z jasnimi dokazi vse temne predsodke Kolmanove žene. Po dolgem posvetovanju bil je imenovan zagovornikom štajerski Janko, človek visoke postave in glasa mogočnega, ki ga je občudoval vsak, kdor ga je le slišal, saj se je tresla skoraj cela hiša, če je on sedel v kotu in prepeval. Pri govoru ni nikdar prišel v zadrego in tako je bil ravno on najbolj pripraven, da se krepko postavi v bran hitro se gibajočemu jeziku Kolmanove danes toliko razjarjene žene. — Ko pridejo do hiše, pride žena ravno iz kuhinje. Začudila se je, odkod nenavadni obisk, odkod toliko in zraven še neznanih ljudij. A takoj je uganila, kaj bi moglo biti in zakrila si je s predpasnikom obraz, ker jo je bilo sram, ko se je spomnila, kaj je sinoči počenjal njen mož. Janko pa se vstopi takoj pred njo, jo pozdravi in pravi: „Zvedeli smo, kaj se je zgodilo. Vaš mož je prišel k nam danes zjutraj ves potr in žalosten, in ko smo ga popraševali, kaj mu je, povedal nam je vse, kako ste ga po nedolžnem oštevali. Mi pa pravimo, da to ni res, vsi tukaj vedó, da je bilo vse skupaj, kar je govoril in delal vaš mož, le nedolžna šala, in da tudi on ni obležal za plotom, ampak nek berač, ki se je valjal še danes zjutraj tam okoli. Žalostno pa je od vas, da tako ravnate s svojim možem, ki je vendar tako priden in pošten in ga tako žalite, veseli morate biti, da imate takega moža, na rokah

V Celovcu bodo prvotne volitve za V. kurijo dné 19. novembra. S tem dnevom se bajé prično prvotne volitve v celovškem volilnem okraju.

V. in IV. kurija volita jeden in isti dan. Zató pozor in treba paziti, da dojdejo volilci ob pravem času na volišče!

Št. Jakob v Rožu, 5. nov. Prvotne volitve so se danes tukaj vršile; izvoljeni so bili za IV. kurijo č. gg. Mat. Ražun, Jan. Drunecky in sledeči kmetje: gg. Serajnik, Kobentar Franc, Stikar Jož., Majar Franc in Sitar Jan. Za V. kurijo so izvoljeni: č. gg. Mat. Ražun in Jan. Drunecky in kmetje: gg. Amruž Franc, Hojar Franc, Antonič Matevž in Mikula Jakob. Vsi so našinci — in enoglasno izvoljeni! Živijo!

Nasprotniki.

Prihodnjo nedeljo dné 11. nov. bode v Celovcu nemški „parteitag“ v dvoranah Grömerjeve gostilne. Na dnevnem redu je „razgovor o stanju Nemcev v Avstriji in državnoborske volitve“. Kdo neki na Koroškem — „zatira“ Nemce? Slišale se bodo zopet stare „tožbe“ od strani naših nasprotnikov, ki s tem, da jih vedno pogrevajo, nikakor ne postanejo — resnične!

Za spodnjekoroška mesta so obrtniki dné 28. okt. na shodu v Sinčivasi postavili velikovškega klobučarja Gratzhofer-ja. Ta mož je „nemški nacionalec“ čiste barve in pokoren sluga župana Pinteriča, dasi le od Slovencev živi, od tistih tako zelo pohlevnih slovenskih ljudij, ki še vedno nosijo svoje težko zaslužene krajcarje najhujšim národnim nasprotnikom! Da bi čakala obrtnike pa sreča ravno pod Gratzhoferjevimi nemškimi klobukom, pa zelo dvomimo!

Kmetski „prijatelji“ in — „klafta“ drv!

Neki, gotovo naprednjaški in „kmetoljubni“ mazač koroške liberalne trobente se v nekem članku huduje, da so se kmeti predrznili svojeglavno in nesramno povzdigniti tržno ceno za drva; v grdi besedah psuje kmete, ter kliče ogorčen mestne stražnike in tržne nadzornike na pomoč. Takšni so torej vaši „prijatelji“, kmetje! Gotovo veste, kako sladki so, če pridejo k vam; kako se njihovi jeziki kar cedijo strdi in medu, če govorijo z vami;

naj bi ga nosili, ne pa od hiše podili; kdo se je vam le nalagal kaj takega, mi bi mu že . . .“

A žena, ki je bila do zdaj tiho, in med jokom poslušala, kako ji je Janko govoril na srce, se zdaj ni mogla več premagovati; posegla mu je v besedo da ni mogel nadaljevati.

„Ne trudite se, saj dobro vem, da ste na nje-govi strani, a jaz pa pravim, še premalo sem ga oštela, par palic po hrbtu bi še zaslužil za to sramoto, ki jo je napravil, ves svet bo zvedel, kaj je delal, kaj si boste mislili o nas, vem, da zdaj tako govorite, a zraven si mislite drugače; jaz ne verjamem ničesar, dobro sem prepričana, da je vse to res, kar je mož počenjal, in pri tem tudi ostane; možu pa ne odpustim nikdar več, zakaj to se mi še ni zgodilo, odkar sva skupaj; deset let je že od tega, odkar sem tukaj, in v tem času je bil samo trikrat pijan, a kaj takega mi še ni napravil. Oh, še v grob me bo spravil ta človek, neusmiljeni; jaz ne vem, njegovi bratje so pa poštene, a le ta je tak, oh, da bi ga ne bila spoznala nikdar.“

„Žena, vi preslabo mislite o vašem možu.“ nadaljuje zopet Janko, porabivši ugoden trenutek, ko je žena ravno posegla po sapo, da bi še nadaljevala; „glejte, saj so še celo gospod župnik rekli, da je on eden najpoštenjših mož v celi okoli-lici in včeraj ga je vsak le hvalil. Če pa je bil vesel, pa naj bo, vsaj Bog veselega človeka rad ima, in čemu bi se ne veselil, ko mora itak vedno trpeti; zato ga pa tako oštevate. Kako krivico ste mu delali, razvidi se že iz tega, da se je same žalosti razjokal pred nami.“

„Kaj mi poveste“, vzklikne žena, in prej temni obraz se razjasni same zadovoljnosti nad tem; raz-

PODLISTEK.

Zakonski prepir in sprava.

(Spisal Ožbolt.)

(Dalje.)

A te besede so tudi Kolmanu vzele zadnjo potrpežljivost. Videč, da je vse zastoj, pravi z jeznim, tresočim se glasom: „Dobro, ker vse nič ne pomaga in ker drugim ljudem več verjameš, kakor meni in potem tako ravnaš z menoj, da me še videti ne moreš več, bom pa šel, toda zapomni si dobro in glej, da se ne boš kesala, ko si tako ravnala s svojim možem.“ S tem zgrabi svoj klobuk in v nekaj korakih je bil že iz sobe, zaloputnivši vrata za seboj. Žena je še zavpila za njim: „Le idi, saj te ni treba več nazaj.“

Kolman je šel ves potr od doma, sam ne vedoč kam. Nehoté ga je pripeljala pot do hiše, kjer je bilo včeraj tako veselo. Bilo je tam še nekaj gostov, ki so Kolmana pozdravili z velikim veseljem. Spoznali pa so takoj, da to ni več tisti Kolman, kakor je bil včeraj. Popraševali so ga sem in tja, kaj se je zgodilo in on je povedal, kako je žena ravnala z njim. Pri spominu na vse to, kar je moral prestati od svoje žene, storilo se je Kolmanu milo in priteklo so mu solze iz očí, ker je vedel, da trpi po nedolžnem.

Vse to je napravilo na navzoče mogočen utis in takoj je prešinila vse ena in ista misel, da se mora ženi pojasniti, da bode zopet mir in lepo sporazumljenje med zakonskima. Bilo jih je kakih

svojo srčno kri vam ponujajo, a vse le z jezikom, in ob priložnosti, če hočejo od vas glasove! A če je treba gmotno, stvarno in nesebično potegniti se za revnega kmeta, so pa vsi takšnji — kot je gori omenjeni! Naj kmet propade, če je le njihov groš v žepu varen; naj se kmet veseli in bogati — če le tudi njim kaj nese!

Toda k stvari! Vsak kmet vé, da je dosedanja tržna cena za drva prenizka, in če vpoštevamo vse stroške, izdane svote, trud, in zamudo, vožnjo in potrebe, katere žrtvuje kmet vsaki klastri drv, predno jo spravi v Celovec za denar, je cena naravnost krivična, tako da kmet včasih ne vé, ali so tisti 4 ali 5 gld. za les, ali za trud, ali za zamudo ali za večurno vožnjo v Celovec! Zdaj pa vzemimo letošnji jesenski čas: Če pelješ zdaj drva v Celovec; suhe morajo biti, torej posekana v vigradi ali v prvem poletju, torej v času, ko je dela na polju in travnikih le preveč, torej je večja zamuda; dalje: pelješ jih zdaj v Celovec, daruješ celi dan in če potrebno še pol noči; zamuda doma je še bolj občutljiva; sveža ni doma, da bi mogel spravljati jesenski sad; človeka ni, da bi delal, in drugi dan je konj tako truden, da ga moraš pustiti doma ter ga boljše krmiti, a za vse to bi ne smel zahtevati niti groša ne! In dalje: vsak socialni strokovnjak uči, da je cena odvisna tudi od večje ali manjše potrebe, od množičnih se vsestranskih zahtev in tržnega povpraševanja; kar velja torej na drugem obrtnem polju, kar velja o drugem blagu — naj se pusti tudi kmetu, naj se dá tudi — drvam! To veli naravni razvitek, to je uvedla mednarodna svetovna kupčija. Kmet torej bi se ne smel poslužiti tega pravila? Sme se poslužiti, in primoran je; pravico ima, potreba ga žene. Surovost je torej, klicati orožnike in bajonete zoper kmeta, če začne delati, kar drugi delajo. Ali je samo kmet proklet v to, da ne sme določiti cene svojemu pridelku?

V to, da se povišuje tržna cena drv, je v letošnji jeseni pripomogla tudi cena premoga. Gospodarji premogokopov so povzdignili ceno premoga kar za pet do deset grošev pri enem centu. Kdo pa je na nje klical — orožnike? Meščani torej rajši po drvah vprašujejo.

Govoril sem o omenjenem surovem napadu na kmete tudi — z Barigeljem. Ta je bil hud! In takšni ljudje, je rekel, se še upajo beračiti pri kmetih za glasove! Potem sva se pa vsedla ter sva pri kadečih se čedrah, ter po dolgem in dolgem računanju in prevdarjanju zapisala to-le pravično ceno drvam: Kmet-gorjanc, pet ur od Celovca doma, pošlje 2 dainarja v strmi gozd, da napravita eno klastro bukovih drv (kratkih, 12 colov dolga polena). Delata od zore do mraka — torej ne samo „osem ur“, — delo je težko in recimo tudi nevarno, pogledava v zaprašene knjige o „statistiki delavskih plač“ in najdeva dnevno plačilo za vsakega 1 gld. 50 kr., torej skupaj 300 krajcarjev. Težka, surova polena domu, poldnevna vožnja, konj in hlapec za pol dneva 200 kr. Posušene v Celovec; konj in voznik, cel dan 400 kr. Zamuda doma, pri posebno važnem delu, ker je konj drugi dan vtrujen 100 kr. Cestnina, tržnina, obrabljenje orodja, voza itd., 50 kr. Les kot tak, ali surovi material 200 kr. Od vsega tega 50% gospodarski dobiček 200 kr. Morebitni špekulantni in ugodni obrtni do-

biček 50 kr. Vzorna konečna cena za 1 klastro torej 1500 krajcarjev, to je 15 goldinarjev.

Spogledala sva se. Malo verno sem jaz stresel glavo. Zatrtil pa mi je Barigelje: po takem kopitu in še po drugem delajo račune drugi, in veliko jih je — ali kmetje niso! —r—

Rana na národnem telesu.

(Nekaj za národno gospodarstvo. *)

IX. Resen opomin.

Nikdo ne more tajiti, da naše družbinske razmere nikakor niso najboljše, dà, pripoznati mora vsak, da so celo jako slabe in da nujno potrebujejo zdatnega zdravlila. Sevé je tudi cela vrsta raznih boleznij, na katerih hramo. Tajiti pa tudi ne moremo, da se prizadeva posebno dandanes mnogo vnetih rodoljubov, katerim je resna volja, zboljšati in popraviti, kar se dá storiti. Za ljudski blagor se še nikoli ni brigalo toliko resnih mož, kakor ravno v naših dneh. Morda bo vendar Bog dal, da nam zasijejo lepši časi. A pred vsem je treba, da ljudje sami spoznajo svojo bolezen in se potem tudi sami potrudijo za ozdravljenje. Če bolnik sam noče zdravja, potem mu ne bo pomagal niti najboljši zdravnik, niti najkrepkejšo zdravilo. Kardinal Manning, kateri se je mnogo prizadeval, da bi zboljšal stanje delavskega ljudstva, je rekel nekoč: „Ko bi se razdelil tudi ves denar in vse bogastvo med delavce, bi jim čisto nič ne bilo pomagano, ako bi si delavci sami s pametnim, zmernim življenjem ne pomagali.“

Te besede veljajo v popolni meri tudi o rani na národnem telesu, o kateri smo govorili v več člankih, o rani, katero vsekava ljudstvu žganjevitje in sploh zloraba alkoholičnih pijač. Vemo, da je v boju zoper to velikansko kugo naš glas slaboten, ali v tem smislu se dandanes veliko piše, govori, pridiguje in dela. Naj bi oni, kateri krvavijo na tej rani, in vsak vé, da jih je povsod jako mnogo, tudi z ono resnostjo sprejemali resnice in nauke, ki se jim podajajo, katera se spodobi važnosti reči, za katero se gre. Saj ravno ta rana žganjevitja uničuje dan na dan srečo in mir posameznih, celih družin in sosesk, saj je ta rana uzrok neštevilnim boleznim, katere mučijo pijance; saj ta rana zdijva človeka, okameni njegovo srce, da stori nesposobnega za delo; saj ta rana požre največ posestev, največ denarja; saj zmanjšuje dan na dan národno posest, napolnuje bolnišnice, norišnice in jetnišnice. Ali potoki solz se prelivajo vsak dan zaradi grdega pijančevanja. In vse to naj bi ne bilo resno, vse besede, ki se govorijo ali pišejo zoper to rano, bi ne bile vredne resnega preudarka? A žalibog, da mnogi, ki najbolj krvavijo iz te rane, ki so pravi pijanci, delajo, kakor bi jih vse prizadevanje, spraviti jih zopet na pravi pot, ne brigalo. Če kdo zoper žganje kaj reče, Bog ne daj, to je njih bog, in če resnico pové, potem pravijo, da se krega. Torej ozdravljenje bo le mogoče, če bolniki, to je oni, ki so vdani alkoholičnim pijačam, sami pridejo do spoznanja, da so na krivem potu, in da jim je treba povrtni se nazaj. Ta namen ima in more le imeti vse prizadevanje omejiti strašne posledice,

*) Glej „Mir“ a številke 1., 2., 8., 12., 16., 23., 27. 31. in 43. t. l.

kateri sledijo pijančevanju. In za ta pouk hočemo še marsikatero izpregovoriti; v družbi z onim močnim gibanjem, katero se je začelo dandanes povsod, tudi pri nas Slovencih, naj bi se odprle mnogim oči, da bi spoznali svojega sovražnika in se mu za vselej odpovedali.

Danes sklepamo naše članke z resnim opominom. Pijančevanje in nezmerno zauživanje opojnih pijač sploh izvira sosebno iz onega krivega duha, kateri dandanes napolnuje množino ljudi, in katerega imenujemo uživanje. Kar človeku ugaja, po tem hrepeni dandanes svet in v to mu je dober vsak namen. Ali mu je v korist ali v škodo, o tem še misli ne, in še manj preudari, da je tako ravnanje greh. Pijača vpliva pogubno na telesne, pa tudi na duševne moči. Pamet oslabi, še bolj pa volja, in s tem gine duh premagovanja, kateri je vsakemu človeku potreben, ker za uživanje nismo na svetu, in svet sploh ne more zadovoljiti našega srca. Kjer je pa le uživanje in ni duha zatajevanja, tam pa ni niti sledu krščanskega duha, in ravno tega manjka povsod. Krščanstvo, vera uči nas, da se je nam treba zatajevati sosebno v pijači, ker nam škoduje na zdravju, na telesu in duši, ker je pijančevanje pred Bogom strašen greh. Kdor se toraj ne varuje pijančevanja in škodljivih pijač, ta nima vere, ali če misli, da jo ima, je njegova vera mrtva. Ni kaj vredna.

Danes moramo že malo „popridgati“ tudi, zakaj brez verske podlage se rana pijančevanja nikoli ne bo zacelila. Sekira se mora nastaviti na korenino. Marsikateri misli, da je dober kristjan, čeravno je tudi prav dober prijatelj glažka; kedar le more, se ga pošteno nalima. Ne, prijatelj, če misliš, da morata dober kristjan in pijanec živeti pod eno streho, potem se motiš. Zakaj dobri kristjani bodo gotovo prišli v nebesa, o pijancih pa pravi sv. Pavel, „da ne bodo videli božjega kraljestva!“ Vidiš, da se varaš, in če zdaj tega ne veruješ, boš moral pa enkrat skusiti. Stori, kakor je naredil nek drugače priden mož, ki pa tudi ni mogel videti polnega glažka. Nekega dne opazuje podobo križanega Jezusa in prav živo mu stopijo pred oči vse težave in britkosti, katere je moral za nas prestati. To ga je ganilo in rekel je: „Dobrotljivi Zveličar, vse to si pretrpel tudi iz ljubezni do mene grešnika, in kako sem ti do sedaj povračal to ljubezen?“ Od tega časa se je prizadeval premagati svoje strasti in napake in posebno, če ga je klical glažek, je rekel: „Ne, iz ljubezni do Zveličarja, ki je toliko za-me trpel, hočem se premagati, da mu skazem nekoliko ljubezni in hvaležnosti za njegovo trpljenje.“ Tako se je zatajeval in kimalu je dal glažku slovó; po vsakem takem zatajevanju se je čutil zadovoljnega in srečnega!

Torej, dragi prijatelj, ako imaš tudi ti to strast, da le prerad gledaš v glažek, tako moraš storiti in se zatajevati, potem boš dober kristjan, ker ne boš več — pijanec. Če torej veruješ na vsemogočnega Boga in na Jezusa Kristusa, ki je za nas trpel, potem veruj tudi, da je strast pijančevanja hud greh, za katerega boš moral pred svojim Sodnikom dati odgovor. Ne daj se zapeljati, da ljudje ne sodijo tako strogo o tem. Bog se ne bo oziral na mnenje ljudi, ampak sodil nas bo potem, kar je nam o pijančevanju povedal v sv. pismu. In kaj pravi sv. pismo? Le poglejva malo: Pijan-

jokal se je; saj je čas, da spozna, kako nespametno je ravnal.“

„Oh, mati, kako morete kaj takega verjeti, da je mož kaj hudega storil, kdo vam je pa povedal, to nam razložite, kdo?“ — „Kdo, to se lahko zve, saj je mnogo ljudi slišalo in videlo, kaj je počenjal.“

A četudi je Kolmanca hotela prikriti ime tistega, ki je vse to naznanil, tako se ji vendar ni posrečilo. Pri Kolmanovih je namreč stanovala Urška, šivilja, ki je včeraj pomagala na gostiji v kuhinji. Ta je tudi zvedela od Kolmance, da ji je vse povedal njen sinček. Slišoč tedaj zunaj glasno govorjenje, pride iz svoje sobe in ko jo Janko zagleda, stopi k njej in jo natihoma popraša, kdo je Kolmanci natvezal vse te laži. Urška, kakor so že ženske sploh, je povedala vse. „Tedaj majhnemu otroku verjamete,“ pravi Janko proti Kolmanci; „kaj takega bi pa ne mislil, kaj pa more otrok vedeti, jaz bi kaj takega še poslušal ne.“

A tu se odreže Kolmanca: „Ravno od otrok se zve resnica, od drugih tako težko; drugi bi tako vsi tajili, kakor tudi vi hočete vse lepše narediti kakor je; ali jaz ostanem pri tem; mož se je nepošteno obnašal in vse razžalil, kar mu tudi nikdar ne odpustim.“

„No, jaz vidim mati, da je vse zastoj. Samo to vam rečem, če mu ne odpustite, ne boste videli nikdar nebes, pridete kar gorki v pekel k vsem tistim zakonskim ženam, ki svoje moze jezijo tukaj na zemlji; toda glejte, da ga v kratkem še sami ne boste prosili odpustčenja, le zapomnite si to.“

„Že nikdar ne; naj se cel svet podere.“ — To so bile zadnje besede, ki jih je Kolmanca go-

vorila za odhajajočimi. Janko je bil hud, ker nič ni dosegel, ter je videl, da je bila vsa njegova zgovornost le bob v steno. A bil je prepričan, da bode vse to kmalu drugače, in da se bo kmalu omehčala trdovratna žena. In res je bilo.

Toda kaj je s Kolmanom? Ves žalosten jo je mahal po gozdu naprej in prišel v vas Klopice. Zavil jo je takoj v prvo hišo k svojemu staremu prijatelju Ravniku, premožnemu kmetu, ki je sedel ravno za mizo pri mali južini.

„No, Kolman, to je prav da si prišel,“ pravi Ravnik, „ravno kakor nalašč; zakaj veliko dela imam in že sem mislil poslati po te, ker vem, da si ti že popravil; le vsedi se in jej tukaj z mano.“

Kolman je to povabilo z veseljem sprejel, dobil je vsaj priložnost izostati od doma, dokler se vse ne predružači. Rad se je vsedel, a še rajši jedel, ker želodec ga je že resno opominjal, da danes ni bilo zajuterk. Kolman je ostal pri Ravniku cele tri dni in pridno delal. Med delom minula ga je žalost in pozabil je na vse bridkosti, ki jih je ravno preстал od svoje žene. Tako se je podal tretji dan zvečer, ko je bilo glavno delo končano, prav veselega srca domu.

Kolmanca pa prvi dan prav nič ni mislila na svojega moža, misleč si, bo že prišel na večer, ko bo lačen. A prišel je večer, minula je noč, pretekla je cel dan, a Kolmana še ni bilo. To se ženi ni zdelo več prav in začela je misliti, kam bi jo bil mogel potegniti. Minula je druga noč, a njega od nikoder ni. Začelo jo je skrbeti, da bi se možu vendar ne bilo kaj pripetilo in tedaj ji je tudi jela očitati vest, kako je ravnala s svojim možem, in spomnila se je zadnjih besedij, ki jih je rekel:

„Glej, da se ne boš kesala, da si tako ravnala.“ Postala je zelo nemirna, glava ji je bila polna hudih mislij. „Oh, moj Bog,“ tako je vzdihnila vsa prestrašena, „menda si pa vendar ni kaj naredil, to pa vsaj ne, to bi bilo strašno, kaj bi jaz počela in na vsem tem bi bila kriva jaz s svojo osornostjo.“ Začela se je sama tolažiti, da je morda kje kako delo dobil, a slaba vest ji ni dala miru in vedno in vedno se ji je vsiljevala grozna misel, da se je mož usmrtil, in v svoji razburjeni domišljiji je že videla moža pred sabo mrtvega, da se že samega straha ni več čutila. Gledala je cel dan, odkod bi kaj prihajal njen mož, a zastoj. Šla je k sosedom popraševati, ali niso morda videli njenega moža, a vsak ji je rekel, da ga ni videl, in da je sama kriva; čemu ga pa podi s tako razžaljivimi besedami od doma.

To je bilo Kolmanci preveč. Čisto obupana prišla je domu, se zgrudila na stol ter glasno ihtela. Premišljevala je sem in tja, spoznala je, da je mož bil nedolžen, a ona ga je spodila od hiše in zdaj ga morda nikdar več ne bo nazaj. Močen tok solz se ji udere po licu, — solze kesanja. Kako rada bi mu vse odpustila, na kolenih bi ga prosila odpustčenja, — toda prepozno. „Zaradi mojega surovega ravnanja,“ vzdihnila je obupno, je šel v smrt, in jaz ostanem sama, zapuščena, vdova, sirota, oh, to ni prestat!“ (Konec prihodnjic.)

Smešničar.

* Nedolžen. Sodnik: „Kaj vraga ste zopet naredili? Danes je že dvajsetič, da se kot sodnik bavim z vami!“ Postopač: „Saj jaz vendar nisem kriv, da vas niso še povišali.“

čevanje mora biti slaba priprava na dan sodbe, zakaj Kristus svari nas resno pred njim z ozirom na svoj prihod: „Varujte se,“ pravi, „da vaša srca ne bodo preobložena s požrešnostjo, pijanostjo in skrbmi tega življenja in vas oni dan ne prehitijo.“ (Luk. 21., 34.) Ravno tako kliče sv. Peter: „Bodite trezni in čujte!“ in sv. Pavel piše Korinčanom: „Ne tatje, ne lakomniki . . . ne pijanci ne bodo posedli božjega kraljestva.“

Bodi prepričan, če umrješ kot pijanec, boš padel brez časti in boš med mrtvimi v večni sramoti.

Dopisi.

Iz velikovške okolice. (Sijajna shoda.)

Shoda, katera je naše katoliško-politično in gospodarsko društvo napravilo dne 28. okt., in sicer dopoldne po božji službi v Grebinskem Kloštru in popoldne pri Dürnwirtu v Št. Peterski občini, sta se prav sijajno in ob obilni udeležbi vršila. Na prvem govorila sta gg. Grafenauer in Podgorc, na drugem pa gg. Grafenauer in Treiber. V Grebinskem Kloštru sta se v začetku shoda prikazala tudi dva nasprotnika, v tem volilnem gibanju že večkrat imenovani Nemec in luteranec E. Tušnik p. d. Šteklar v Grebinju in pa neki inženir barona Helldorffa. Zatulila sta samo parkrat „Heil Wolf“ in potem zopet odšla, tako da se je shod potem celo mirno vršil. Kmetje so govore naših govornikov zelo pazljivo poslušali in zavladalo je med njimi veliko navdušenje za našo stvar. Enako sijajen je bil shod pri Dürnwirtu, na kateri so prišli v obilnem številu največjavnosti Št. Peterski in tudi nekateri Ruški kmetje. Prišlo je na ta shod tudi celo krdelo hlapcev, zelo mladih fantov, katerim se je komaj prvi mah pod nosom prikazal. Izrekla se je med zborovalci slutnja, da jih je bajè neki gotovi nasprotnik poslal na shod motit in zgago delat. Ali je temu tako, potem moramo res onega moža, ki sam ni imel poguma priti na shod, pomilovati, da ni našel boljših zastopnikov svojega mišljenja, kakor one skrajno nezmožne dušne reve. Ko po končanem vspredu predsednik shoda pozivlja udeležence, naj se oglašijo, ako imajo kaj pripomniti k razpravi, oglasi se Standmanov hlapec iz Št. Petra. Govorili ste, rekel je, danes prav, ali duhovnike ne smete več voliti, saj niso za nas nič storili. Dalje se je povspel do gorostasne trditve ter je rekel, da slovenski duhovniki nimajo krščanske ljubezni, ker Nemce zatirajo. (!!!) Izvrstno so ga med splošnim smehom zborovalcev naši govorniki zavrnil, češ, v deželni zboru je 37 poslancev, od teh samo pet pripade krščanski stranki, vsi drugi 32 so pa nasprotniki, kako bi mogli tedaj naši poslanci kaj doseči. V državnem zboru je pa itako obstrukcija zabranila vsako resno delovanje. Vendar je naš poslanec g. L. Einspieler storil vse, kar je mogel za svoje volilce doseči. Tako je za škodo, katero je meseca maja 1897 sneg napravil, dosegel 10.000 gld. podpore, za nemško občino Pustrico, kjer je toča pobila, dobil je 500 gld., za nemško občino Št. Martin pri Trgu (Feldkirchen) za osušenje močvirja v Fašingu 200 gld. podpore, konečno je še izposloval, da je prišla vladna komisija pregledat vinograde v Žitarivasi, Št. Lipšu in Globasnici. Tako je deloval naš poslanec za svoje volilce brez ozira na narodnost. Le skrajna nevednost ali zlobnost more dovesti do takih podlih očitaj. Zaslužnemu našemu bivšemu državnemu poslancu so tedaj v obilnem številu navzoči volilci soglasno in z navdušenjem izrekli presrečno zahvalo in priznanje. Z „Živio“-klici na presvitlega cesarja sta se oba shoda sklenila.

Iz Jezerskega. (Planinske novice.) „Planinskemu Vestniku“ povzamemo: Češko koč na Ravneh je obiskalo do 27. sept. 442 oseb, in sicer od dne 27. julija dalje, t. j. po otvoritvi 227 oseb. — Vpliv češke koč na obisk Zoisove koč kaže okolnost, da je bilo v tej do 31. avgusta 124 gostov, izmed njih pa 53 udov „Slov. plan. društva“ (29 Čehov in 24 Slovencev), ki so vsi prišli tja na potu do češke koč ali od nje. — Nova steza od Mlinarskega sedla na Grintovec, izdelana po vodniku Uršiču, je gotova in po češki podružnici kot graditeljici odobrena. S tem je postal Grintovec pristopen tudi od severne strani za vsakega izkušnega hribolazca. Steza je dobro zavarovana na nevarnih mestih in mestoma izsekana s stopnicami. — Napravo poti od češke koč „na Vodine“ je poverila češka podružnica vodnikom Piskerniku in Potočniku, ki sta jo že dogotovila. Prihodnje leto bo torej mogoče priti od češke koč naravnost v Logarjevo dolino. — Češka podružnica je označila pota: Z Jezerskega h češki koč, odtod čez Mlinarsko sedlo na Grintovec; z Jezerskega na Veliki Obir čez Korte in Obirsko. Poslednja pot traja 8 ur gori in jo je lahko izvršiti z Jezerskega v 1½ dnevu. Prenočiti je moči v Rajnerjevi koči. Dalje sta markirala prof. Dvořák in dr. Chodounský pot z Dovjega na Mlinico.

Iz Škofič. (Posvečevanje zvonov.) Prihodnje nedeljo dne 11. nov. se bodo slovesno blago-

slovi novi zvonovi za našo farno cerkev, katere stolp je znatno povišan.

Novičar.

Na Koroškem.

(Umrl) je v Čanjčah pri Celovcu dne 31. okt. tamošnji župnik č. g. Jož. Pichler, jako vnet in blag duhovnik. Porodil se je dne 7. apr. 1842 v Celovcu, bil v mašnika posvečen 20. julija 1865. Služboval je samo na dveh postajah: Najprej štiri leta v Čanjčah za kaplana, potem za provizorja v Kreutzenu, od koder se je kot župnik zopet povrnil v Čanjče. Na tem mestu je deloval 16 let. Pogreb se je vršil dne 2. t. m. ob zelo mnogobrojni udeležbi. Duhovnikov je bilo navzočih 14. N. p. v m.!

(Samomor.) Dne 1. novembra se je v Celovcu ustrelila 58letna vdova za računskim pregledovalcem, Roza Wolf pl. Wildenau. Pred mesecem ji je umrl mož in začelo se ji je mešati. Dne 1. nov. je obiskala grob svojega moža na pokopališču, kjer jo je zopet prevzela otožnost tako, da si je kmalu potem vzela v svojem stanovanju življenje.

(Morilec prijet v — zaporu.) Ta redek slučaj se je zgodil v Tamswegu na Solnograškem. Ne davno je bil na cesti med Milštatom in Spitalom ob Dravi umorjen trgovec z živino, Jožef Saller, in oropan. Dejanja sumljiv je bil 20letni Jožef Berger iz Holmic. Orožniki so ga zasledovali, a Berger si je mislil, da se zasledovanju najbolj odtegne, ako gre presedet štiritedensko, radi pretepa od okr. sodišča v Tamswegu določeno mu kazen. Berger je torej sedel v varnem zaporu, dočim so ga orožniki pridno iskali. Kmalu pa je tudi okr. sodišče v Tamswegu dobilo opis roparskega morilca ter je takoj spoznalo, da ima morilca že pod ključem. Berger je bil torej v zaporu prijet in oddan okrožnemu sodišču v Špitalu.

(Duhovske zadeve.) Prevzvišeni g. knezoškof se je dne 4. nov. odpeljal h posvetovanjem škofovskega odbora na Dunaj. — Župnija Št. Jurij na Strmcu je podeljena č. g. Jos. Svatoň-u, provizorju v Ukvah. — Prevz. knezoškof je dne 3. novembra umestil č. g. Iv. Držanič-a na župnijo Šmohor, in č. g. Mart. Krejčič-a na župnijo Libeliče. — Prestavljena sta: g. Al. Mlinar, kaplan v Dobrlivasi, za provizorja v Čanjče, g. Fr. Uranšek, kaplan v Spod. Dravogradu, v Dobrovas.

(Osebnice novice.) Za načelnika zveze koroških požarnih bramb je namesto Jergiča izvoljen klubučar J. Berger v Celovcu. — Prestavljeni so: šolski voditelj g. J. Jedlovčnik iz Kazaz v Mali Št. Vid; učiteljica M. Perko iz Grebinja v Völkendorf, učiteljica El. Količ iz Šmartna v Trbiž. Nastavljeni so za podučitelje: Jan. Glančnik v Šmarjeti pri Velikovecu; S. Schmalz v Grebinju. — Razpisani sta učiteljski mesti v Št. Lenartu pri 7 studencih in Zabnicah. Znanja slovensčine slavni c. kr. okrajni šolski svet beljaški — ne zahteva! Staro „prijateljstvo“ do Slovencev!

(Drobiž.) Dne 1. t. m. so vojaški novinci slovesno prisegli. — Po noči 1. nov. je nastal v Celovcu pretep med nekim vojakom 7. in narednikom Albertom 17. pešpolka. Slednji je dobil hude rane ter so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Po drugih slovenskih deželah.

(Obširne žile premoga) je zasledila „Živnostenska banka“ med Konjicami, Slov. Bistrico, Poljčanami in Ptujsko goro. Na dveh krajih so že začeli z vrtanjem ter našli premog izvenredne kakovosti, ki bi veljal tudi za našo marino. To češko podjetje dobilo je tudi dovoljenje rudosledbe v celi celjski okolici.

(Novi tržaški meščani.) Tržaški občinski svet je imenoval v svoji zadnji seji 400 novih meščanov, seveda zanesljivih svojih pristašev, katere potrebujejo pri prihodnjih državnoborskih volitvah.

(Za drugo železniško progo v Trst) so se že ustanovili trije uradi, katerih naloga je, izdelovati podrobne načrte. Eden teh uradov je v Trstu za črto od Trsta do bohinskega predora, drugi za črto od Jesenic čez Karavanke ima sedež na Jesenicah, a tretji za črto čez Ture ima sedež v Beljaku. Ti uradi baje proučujejo tudi vprašanje, kako bi se dala ta železnica oskrbeti z električno gonilno silo.

(Drobne novice.) V Ljubljani so slovesno otvorili zavod za gluhe. — V ponedeljek, dne 5. t. m., se je poročil sin ljubljanskega župana g. dr. Milan Hribar z gospico Berto Šleglovo. — Na Dovjem je začelo v noči 28. m. m. goret sredi vasi. Zgorela so trem kmetom vsa poslopja in živina. Le mirnemu vremenu in požarnim brambam se je zahvaliti, da se ni vnela cela vas, ki šteje 150 poslopij drugo tik drugega.

Križem sveta.

(Vojna v južni Afriki.) Ako je verjeti angleškemu poročilu, premagal je angleški general

Barton Dewetove čete ter ubil 24 mož, ranil 19, ujel pa 26 mož. Toda ta zmaga je zelo dvomljiva, kajti sam Roberts potrjuje, da je zgubil Barton ednega častnika in 6 mož, 3 častnike in 37 mož pa je hudo ranjenih. Buri imajo še vedno na razpolago 15.000 oboroženih mož. Pri Hoopstadu so se bojevali Buri dne 24. okt. s kapsko policijo. Padlo je 7 Angležev, 11 je ranjenih, 15 pa ujetih. Burske zgube niso znane. Iz vsega pa Angleži vendar spoznavajo, da Transvaal še ni pomirjen. V angleških četah vlada splošna nezadovoljnost, ker posebno prostovoljci po več mesecev ne dobijo ne kruha ne plače, temveč se morajo sami prekrbovati. Minuli teden je dospelo v Trst z ladijo „Styria“ 368 prostovoljcev, ki so se borili na strani Burov, a so se morali umakniti. Ti so pripovedovali, da Buri ne odnehajo in da vojne ne bo kmalu konec. Vrnili so se večinoma na Holandsko.

(To in ono.) Ogorska ima zabeležiti zopet veliko zmago nad Avstrijo. Bosanske železnice se bodo gradile namreč tako, kakor hoče Ogorska. — Veliko povodenj so imeli v Hercegovini. Dne 22. okt. je izstopila Neretva ter preplavila Konjico z okolico. Samo v Konjici je vzela voda peterim obiteljem hiše in vse kar je bilo v njih. Ljudje so se napol nagi rešili. Škoda je velikanska. — Izmed 204.575 letošnjih vojaških novincev ne zna čitati ne pisati 73.495 mladeničev. Tedaj več nego tretjina.

Družba sv. Mohorja.

Preč. gospode poverjenike za Visoko Bistrico, Št. Tomaž, Galicijo, Št. Lipš in Šmihel ter Logavas in Škofiče ponovljeno uljudno prosimo, da blagovolijo nemudoma poslati po letošnje knjige družbe sv. Mohorja za svoje ude, ali pa naj nam naznani, če želé iste prejeti po pošti, da je spravimo izpod nog, ker prostor nujno potrebujemo. Vodstvo družbene tiskarne.

Naša gospodarska organizacija.

Št. Jakobska posojilnica v Rožu je imela dne 23. septembra svoj 28. občni zbor. Poročilu povzamemo: Načelnik, g. Jožef Šuster, je za ta občni zbor oddal predsedstvo svojemu namestniku, g. Jan. Fuger-ju, kateri je ob 3. uri otvoril zborovanje. Tajnik je poročal, da so se po sklepu lanskega občenega zbora vpeljane izpremembe pri upravi posojilnice dobro obnesle ter mnogo olajšale delo. Pristopilo je 95 družnikov, izstopilo 89, ostalo pa 1344 družnikov. Št. Jakobska mlekarica je prosila posojilnični odbor, naj jej v svoji hiši prepusti v najem potrebnih prostorov ter iste tako priredi, da bodejo za mlekarico pripravi, katero prošnjo je odbor ugodno rešil; določitev najemnine pa je prepustil občenemu zboru. Občni zbor je poročilo tajnikovo vzel na znanje, je odobril ugodno rešitev prošnje Št. Jakobske mlekarice ter sklenil, da se za mesec julij in avgust 1900 ne zahteva nobene najemnine. — Blagajnik je poročal: Letni račun je letos sestavil tajnik „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, g. Fr. Jošt. Račun kaže med drugim te-le številke: Denarnega prometa je bilo 283.600 kron. Posojil se je vrnilo 33.217 kron, dalo 19.094 kron. Nadvložin (hranilnih vlog) se je prejelo 64.042 kron, izplačalo 73.396 kron. Bilanca kaže sledeče stanje: Posojila 386.147 kron, vložine (deleži) 144.834 kron, hranilne vloge 219.136 kron. Rezerva je narastla na 25.036 kron, čistega dobička je bilo 2680 kron. Občni zbor je račun odobril ter določil, da se čisti dobiček porabi tako: Za popravilo oltarjev Št. Jakobske cerkve 200 kron, Št. Jakobske požarni brambi 200 kron, Št. Jakobskejši šoli za ubogo šolarje 160 kron, družbi sv. Cirila in Metoda 100 kron, za glavni altar Št. Peterske podružnice 100 kron, društvu „Naša straža“ 50 kron, Lipškej cerkvi za popraviljanje orgel 40 kron, pevskemu društvu „Rožica“ 20 kron; Žihru v Št. Ožboltu, ki je kot žirant moral plačati 60 kron, se dovoli 30 kron. Vkup 900 kron. Ostanek čistega dobička v znesku 1780 kron 82 vin. se pripiše rezervi. Pogorelcu J. Miklavčiču je občni zbor dovolil, da se mu za eno leto odpišejo obresti. Dalje se je občni zbor posvetoval o preosnovi pravil. — Ker sta iz odbora prostovoljno izstopila gospoda Jožef Šuster in Fr. Šuster, je občni zbor mesto nju izvolil g. župnika Mat. Ražun-a in kmeta Jožefa Štikar-ja p. d. Štikar v Št. Petru. Vnovič izvoljeni so bili stari odborniki: J. Fuger p. d. Šarbicelj, Fr. Kobentar p. d. Vidman, Mat. Nagele p. d. Nagele, Mat. Mikula p. d. Frtin, Amruš Fil. p. d. Rodar, Jak. Serajnik p. d. Zofron in Janežič Gr. v Podgorji. — Namestnikom sta bila izvoljena Mat. Štikar in Jan. Sitar, računskim pregledovalcem: č. gg. Janez Drunecky, K. Hüttner in g. P. Weiss. — Posojilnični odbor si je za načelnika izvolil č. g. župnika M. Ražun-a, za načelnikovega namestnika g. J. Fuger-ja, za tajnika g. Franca Kobentar-ja. Posel blagajnika oskrbuje tudi znanprej g. župnik Mat. Ražun.

Tržne cene.**V Celovcu, dne 31. oktobra 1900.**

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	45	13	6	— konjev
rž	10	49	13	11	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	5 vprežnih volov
oves	4	72	5	91	— juncev
turšica . . .	7	65	9	56	37 krav
pšeno	14	—	17	50	— telic
fižol (rdeč) .	—	—	—	—	23 pitanih svinj
krompir . . .	1	60	2	62	— ovc
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	7	11	8	88	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 240 K do 246 K, krave po 120 K do 260 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 80 v do 5 K 60 v, kislo seno po 3 K 20 v do 4 K 60 v, slama po 3 K 60 v do 4 K 50 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dne 31. okt. Prignali so: 49 volov, 51 krav, 3 telice, 5 telet, 70 ovc, 136 svinj. Cena vprežnih volov 54 do 60 kron za meterski cent žive vage. Promet z govejo živino kakor z drobnico je bil slab.

Železna Kapla, dne 29. okt. Prignali so: 165 pitanih in vprežnih volov, 41 krav, 29 juncev in telic, 171 ovc. Cena živine 58 do 70 kron stari cent žive vage. Sejem je bil srednje obiskan. Promet je bil srednji, ker je sejem bolj za kramarje. Kupčija je bila srednja. Kupci so bili domači; tujih ni bilo.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Beljak. Dne 15. nov. ob 9. uri, Kamnikova bajta v Umbergu, vl. št. 6, d. ob. Umberg. Cena 3217 kron, najmanjša ponudba 2145 kron.

Pliberk. Dne 13. nov. ob 10. uri, Svetičeva kmetija v Dobu, vl. št. 19, d. ob. Dob. Cena 6301 kron, najnižja ponudba 4200 kron.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico napravi v nedeljo dne 11. novembra 1900 l. ob 5. uri popoldne, v gostilni g. Antona Otovica v Illovljah svoj letni občni zbor s sledečim vpredom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem in vpisovanje novih udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni govori in nasveti. Po zborovanju prosta zabava s petjem, s sodelovanjem kotmarovskih pevcev. — K obilni udeležbi vabi vse udeležence Slovence in Slovenke odbor. Vstop imajo le udje in od njih vpeljeni gostje.

Loterijske številke od 3. novembra 1900.

Linc 89 79 68 13 66
Trst 79 49 45 34 15

NAZNANILA.**Pozor! Gospodarji!**

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močne in iskre.

„Gloria“ začimljena krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za žrtje in pitanje svinj, povzroča, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarški prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka.

1 veliki zavitek velja K 1.20, mali K 0.70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5 — poslano iz Dunaja.

Bartelj-ovo klajno apno, potrebno potrebnim dodatkom h krmi za mlado, molzno in brejo živino, v slučaju, da živina liže, da ima kostne bolezni itd. 5 kg. za poskus K 2 —, 100 kg. K 22 — iz Dunaja.

Vaselinovo mazilo za usnje. Kopitna mast iz jelenorogovega olja. Štedilni kolomaz itd.

Navodilo brezplačno.

MIHA BARTHEL in sodr., DUNAJ X.

Občuje se slovenski.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4., med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarstvo orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe terje opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dovoljena — ima 18.122 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 418.640 kron.

Glavni dobitki je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki. Žrebanje je nepreklicno dne 13. decembra 1900. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju I., Riemergasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Brady-jeve**želodčne kapljice**

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepeča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.
Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijaceljske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady.

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

Neobhodno potrebno za gospodarstvo!

Dr. Rosa balzam

za želodec,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je že 30 let splošno znano domače zdravilo, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje prebavne organe in je drži v pravem toku.

Velika steklenica 2 kroni, mala 1 krono.

Ako se prej vpošlje 2.56 K, pošlje se velika steklenica, in za 1.50 K mala steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano varstveno znamko.

Pražko hišno zdravilo,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je staro, najprej v Pragi uporabljeno hišno zdravilo, katero vzdržuje rane čiste in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažuje deluje na vročino ter bolečine.

V škatljah po 70 in 50 v, s pošto 12 v več.

Ako se vpošlje 3.16 K, se pošljejo 1/2 škatljice, za 3.36 K 3/4 škatljice, za 4.60 K 6/1 škatljice, za 4.96 K 3/2 škatljice franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven stoječo in zakonito priznano varstveno znamko.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-ja, c. in kr. dvornega zalagatelja,

„pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, št. 333.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

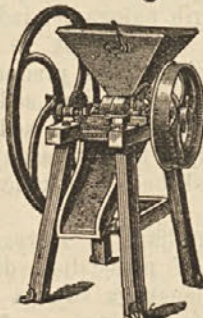
Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, katere se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd.; cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetilen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in poštene kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Najnovejši stroji za prirejanje krme

za zimsko krmljenje po hlevih.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi podlogami za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRIKOLA“ brez preminjalnih koles za vsako seme, za hribe in ravnino.

Samo-delujoče, patentovane škropilnice za uničenje grenkuljice, škodljivcev na sadnem drevju in peronosperu iz deluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

P. H. MAYFARTH in sodr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II/1, Taborstrasse 71.

Odlikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.